პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ— ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

17 ნოემბერი პარასკევი 1972 ფასი 2 კაპ.

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან ● № 270 (15483)

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ბულგარეთის ხახალხო რესპუბლიკის პარტიისა და მთავრობის დელეგაცია 16 ნოემბერს თბილისის დიმიტროვის სახელობის საავიაციო ქარხანას ეხტუმრა. ქარხანაში გაიმართა მიტინგი. ხურათუზე: საქართველოში ბულგარეთის სახალხო რესპუბლიკის პარტიისა და მთავრობის დელეგაციის ყოფნისადმი მიძღვნილი მიტინგი დიმიტროვის სახელობის ქარხანაში. მიხასალმებელ სიტყვას ამბობს ტოდორ ჟივკოვი (ზემოთ).

ა. რუსაძისა და ა. საპაკოვის ფოტო. (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

საბჭოთა კავშირ-ბულგარეთის ურღვევი ძმობა

საბჭოთა კავშირ-ბულგარეთის მეგობრობის მიტინგი თბილისის გ. დიმიტროვის სახელობის საავიაციო ქარხანაში

საბჭოთა და ბულგარელი ხალხების ძირეულ ინტერესებს, სოციალიზმის პოზიციების განმტკიცების საქმეს, მისი ძლიერების, საერთაშორისო ავტორიტეტისა და გავლენის ზრდას ხელს უწყობს ჩვენი კომუნისტური პარტიების, ჩვენი სახელმწიფოებისა და ხალხების ძმური მეგობრობა და თანამშრომლობა. სოციალიზმისა და კომუნიზმის გამარჯვებისათვის თავდადებული შრომით შედუღაბებული ეს მეგობრობა, რომელმაც გაუძლო დროის ბევრ ბრძოლას, ძვირფასია ჩვენთვის, საბჭოთა ადამიანებისათვის.

ჩვენი ხალხების მტკიცე ძმობისა და შეკავშირების მკაფიო გამოვლინებას წარმოადგენდა საბჭოთა კავშირ-ბულგარეთის მეგობრობის მიტინგი, რომელიც 16 ნოემბერს გაიმართა თბილისის გ. დიმიტროვის სახელობის საავიაციო ქარხანაში, რომლის წარმოების მუშაკებმა საბჭოთა კავშირ-ბულგარეთის მეგობრობის საზოგადოების საქართველოს განყოფილების კოლექტიური წევრები არიან.

საწარმოს კორპუსები მორთული ტრანსპარანტებით, რომლებზეც წარწერილია ბულგარელი ხალხის წარმოუსაგნილებისადმი გულითადი მასალმების სიტყვები. ფრიალებენ ბულგარეთის სახალხო რესპუბლიკის, საბჭოთა კავშირის და მთავრობის დელეგაციის ბულგარეთის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივნის, ბულგარეთის სახალხო რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭის თავმჯდომარეს ტოდორ ჟივკოვის მეთაურობით.

ბულგარელ ამხანაგებთან ერთად ჩამოსულ აკადემიკოსებს, მეცნიერებს, ინჟინერ-ტექნიკურ მუშაკებს და მოსამსახურეებს მეჭეხრე ტანით ხედავთ ბულგარეთის სახალხო რესპუბლიკის პარტიისა და მთავრობის დელეგაციის ბულგარეთის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივნის, ბულგარეთის სახალხო რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარეს ტოდორ ჟივკოვის მეთაურობით.

ბულგარელ ამხანაგებთან ერთად ჩრდილოეთ ამერიკიდან ჩამოსულ ამერიკელ ინჟინერ-ტექნიკოსებს, ეკონომისტებს, ბანკირებს, ფინანსისტებს, ბიზნესმენებს, ჟურნალისტებს, ინფორმაციის საზოგადოებრივ საინფორმაციო ორგანოებს, ბანკებს, ფირმებს, ინჟინერ-ტექნიკურ ბიუროებს, ინფორმაციის ბიუროებს, ინფორმაციის ბანკებს, ინფორმაციის ბიბლიოთეკებს, ინფორმაციის ბიბლიოგრაფიულ ბიუროებს, ინფორმაციის ბიბლიოგრაფიულ ბიბლიოთეკ

СССР 50

მოძმე რესპუბლიკების თანამეგობრობაში

ხალხთა ერთიან შრომითს მწყობრში

მოლდავეთის წათელი მომავალი

პ. პასკარი,
მოლდავეთის სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე.

ომტაციე და გულდაჯერებულია ჩვენი მრავალეროვანი ხალხის ძლევამოსილი წინსვლა, რომელიც დიდებითა და სახელით ეგებება საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შექმნის 50 წლისთავის დიად დღესასწაულს. ეს დღეები აღსავსეა ახალ მიღწევათა სისარულით, ყველგან და ყველაფერში გრძნობ კომუნიზმის შენებელთა შეკავშირებას, ფიქრებისა და საქმეების ერთიანობას, მშენებლებისა, რომლებიც ახორციელებენ სკკპ XXIV ყრილობის მიერ დასახულ პროგრამას.

საბჭოთა რესპუბლიკების მკაფიო თანავარსკვლავედში მიდის სსრ კავშირის ნახევარი საუკუნის შესახვედრად საბჭოთა მოლდავეთი — კომუნისტური პარტიის ლენინური ეროვნული პოლიტიკის პირმშო.

მოლდაველი ხალხისათვის, ისევე როგორც ყველა სხვა მოძმე ხალხებისათვის, საბჭოთა კავშირის შექმნა იყო ერთ-ერთი გადამწყვეტი ფაქტორი, რომელიც უზრუნველყოფს ხელშემწყობ პირობებს სოციალისტურ საწყისებზე ქვეყნის გარდაქმნისათვის, ეკონომიკისა და კულტურის აღმავლობისათვის. საუკუნეებსა და ათასწლეულებში გამოატარებს ჩვენი ხალხი მადლიერებასა და სიყვარულს პარტიისა და ხალხის ბელადის ვლადიმერ ილიას-ძე ლენინისადმი, რომელსაც მიუძღვის უდიდესი დამსახურება მრავალეროვანი სოციალისტური სახელმწიფოს შექმნაში.

მსოფლიოში პირველი მუშათა და გლეხთა სახელმწიფოს შექმნასთან განუყრელად არის დაკავშირებული მოლდაველი ხალხის ბედიც, მისი ეროვნული საბჭოთა სახელმწიფოებრიობის შექმნა, მისი სწრაფი წინსვლა სოციალური და სულიერი პროგრესის მწვეთვალებისაკენ.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებაში „საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შექმნის 50 წლისთავისათვის მზადების შესახებ“ აღნიშნულია, რომ მატერიალური სახსრებისა, და ღონისძიებების კონცენტრაციამ, საბჭოთა ხალხების უანგარო დახმარებამ შესაძლებელი გახადა ყველა რესპუბლიკაში შექმნილიყო მაღალგანვითარებული მრეწველობა და მსხვილი მექანიზებული სოფლის მეურნეობა. მოლდავეთის მაგალითით დამჯერებლად დავრწმუნდებით, თუ რა ზუსტად და სწორად არის ნათქვამი ყველაფერი ამ პარტიულ დოკუმენტში.

გასაბჭოებამდე ჩვენი მხარე მეფის რუსეთის ერთ-ერთი ყველაზე ჩამორჩენილი ევროპული განაპირა მხარე იყო. ხალხის დიდი უმრავლესობა უწიგნური, უუფლებო იყო. ჩვენი მხარის ეგრეთწოდებული სამრეწველო პოტენციალი, მაშინდელი გაგებითაც კი, მეტად ხუსტად გამოიყურებოდა, აქ მხოლოდ შინამრეწველური და ნახევრად შინამრეწველური სახელოსნოები და პატარა საწარმოები მოქმედებდნენ, სადაც იყენებდნენ დამქანცავ და ხელის შრომას, რომლის ანაზღაურება ძალიან მცირე იყო. სოფლის მეურნეობა პრიმიტიული იყო, მიწას მცირე მოსავალი მოჰქონდა.

არსებითად დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის, სამოქალაქო ომისა და უცხოეთის სამხედრო ინტერვენციის შემდეგ მხარის მრეწველობის განვითარება თითქმის ცარიელ ადგილზე დაიწყო. ამის მიუხედავად, ორიოდე ათწლეულში ჩვენში აშენდა და ამუშავდა რამდენიმე ათეული მსხვილი სამრეწველო საწარმო, მათ შორის საკავშირო მნიშვნელობის საწარმოებიც.

1940 წლისათვის დნესტრის მარცხენა ნაპირზე 1924 წელს შექმნილი მოლდავეთის ავტონომიური საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის სამრეწველო წარმოების მოცულობა 1913 წელთან შედარებით გაიზარდა 33,2-ჯერ. ძირფესვიანი ცვლილებები მოხდა მოლდავეთის სოფელში. დაწესდა გლეხური მეურნეობიდან მსხვილი სოციალისტური წარმოების რვლსებზე თანდათანობით გადასვლის განხორციელების პარტიის კურსმა, რომელსაც საფუძვლად ედო ლენინური კოოპერაციული გეგმა, სრული გამარჯვება მოიპოვა. წარმატებით ორგანიზებდებოდა კულტურული მშენებლობაც. აღმოიფხვრა უწიგნურობა მოზრდილ მოსახლეობაში, შემოღებული იყო საყოველთაო შვიდწლიანი განათლება, შეიქმნა საშუალო და უმაღლესი სასწავლებლები, მომზადდა მასწავლებელთა, ექიმთა, მეცნიერებისა და კულტურის მუშაკთა კადრები.

სულ სხვანაირად წარიმართა ბესარაბიის მშრომელი ხალხის ბედი, რომელიც 1918 წლის დამდეგს მეფის რუსეთმა ძალადურად მოსწყვიტა ახალგაზრდა საბჭოთა რესპუბლიკას. ოკუპანტებმა მხარეში დაამყარეს ნისლიანი ტერორისა და ძარცვა-გლეჯის რეჟიმი, აღადგინეს ბურჟუაზიულ-მემამულე ურ წესწყობილება. მხარის ეკონომიკა დეგრადაციის გზას დაადგა, რადგან მოსპეს ტრადიციული სამეურნეო კავშირი რუსეთთან და უკრაინასთან. ბევრი საწარმო დაიხურა. ახალი არ შენდებოდა. გლეხებს არმთვლდნენ მიწების დიდ ნაწილს, რომლებიც მათ ოქტომბრის გამარჯვების შედეგად მიიღეს. ამ სავალალო სურათს ემატებოდა მშრომელთა პოლიტიკური უუფლებობა, ეროვნული ჩაგვრა. ასეთი მდგომარეობა გრძელდებოდა მოლდველი ხალხის გაერთიანებამდე, რასაც მალე მოჰყვა მოლდავეთის ასს რესპუბლიკის გარდაქმნა მოკავშირე რესპუბლიკად.

განთავისუფლებულ ტერიტორიაზე დაიწყო ცხოვრების ძირფესვიანი გარდაქმნა სოციალისტურ საწყისებზე. მაგრამ სსრ კავშირზე ჰიტლერული გერმანიის თავდასხმამ და ფაშისტურმა ოკუპაციამ მოსპო და გააჩანაგა ჩვენი ხალხის მატერიალური ფასეულობანი. საჭირო იყო ტიტანური შრომა, რათა მოგვიშუშებინა ფაშისტური შემოსევის შედეგად მიღებული მძიმე ჭრილობები. კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით, რუსი, უკრაინელი და ჩვენი ქვეყნის სხვა მოძმე ხალხების მუდმივი და უანგარო დახმარებით მოლდავეთის მშრომელებმა მოკლე ხნის მანძილზე აღადგინეს სამრეწველო წარმოება, რომლის მოცულობამ უკვე 1948 წელს გადააჭარბა ომამდელ დონეს. ამ წარმატებამ, ისე როგორც მოლდაველი ხალხის ბევრმა სხვა მიღწევამ, დამაჯერებლად დაადასტურა სსრ კავშირის თავისუფალი და თანასწორუფლებიანი ხალხების ურღვევი სოციალისტური ძმობის ცხოველმყოფელი ძალა, ძმობისა, რომელიც პარტიისა და სახელმწიფოს ლენინური ეროვნული პოლიტიკის ნიადაგზე იშვა და მომწიფდა.

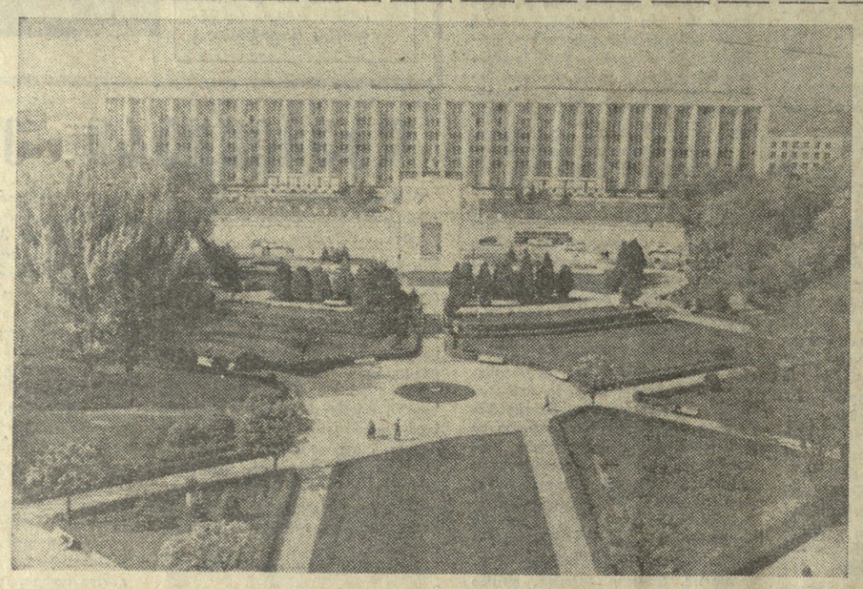

მოლდავეთის დედაქალაქი — კიშინიოვი, გამარჯვების მოედანი.
ჟ. სადჩიკოვის ფოტო. (საკდესის ფოტოქრონიკა).

ომის შემდგომ წლებში უწინარესად დაიწყო მეღვინეობის, საკონსერვო, ჩაქრისა და მრეწველობის სხვა ტრადიციული დარგების საწარმოთა მშენებლობა, გაფართოება და მოდერნიზაცია, რომლებიც განსაზღვრავდნენ მოლდავეთის სპეციალიზაციას შრომის საერთო-საკავშირო დანაწილებაში. მალე დაიწყო ახალი დარგების განვითარების პროცესიც, რომლებიც ჩანასახის მდგომარეობაში იყო ან სრულებითაც არ არსებობდა რესპუბლიკაში. ეს ახალი დარგები იყო მანქანათმშენებლობა, ლითონდამუშავება, ხელსაწყოთმშენებლობა, ელექტროტექნიკური მრეწველობა და სხვ.

რესპუბლიკის ინდუსტრია ვითარდება ტექნიკური პროგრესის გზით. უკანასკნელი მეოთხედი საუკუნის მანძილზე აგებულ 560 სამრეწველო საწარმოში დანერგილია 3 ათასზე მეტი ნაკადური, კომპლექსურ-მექანიზებული და ავტომატიზებული ხაზი, შექმნილია 518 კომპლექსურ-მექანიზებული და ავტომატიზებული უბანი, საამქრო და წარმოება.

ხელსაყრელმა ბუნებრივმა პირობებმა, რომლებმაც გასაზღვრეს რესპუბლიკის კომეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების სპეციალიზაცია ყურძნის, ბოსტნეულის, თამბაქოს, ჩაქრის ჭარხლის, საზეთ თესლის, მეცხოველეობის პროდუქტების წარმოების დარგში, შექმნეს ჩვენი კვების ინდუსტრიის მძლავრი განვითარების წანამძღვრები.

რესპუბლიკა ადგილ ღვინისა და საღვინე მასალების, კონსერვებისა და შაქრის, მცენარეული და ეთეროვანი ზეთების დიდი მწარმოებელი და მიმწოდებელი.

□

მანქანათმშენებლობისა და ლითონდამუშავების განვითარებას თან მოჰყვა ათობით ახალი ქარხნის მშენებლობა და ძველი ქარხნების რეკონსტრუქცია. მეცხრე ხუთწლედის პირველ წელს ამ დარგებმა თვიანთი წარმოება 15-ჯერ გაზარდეს 1958 წელთან შედარებით.

სწრაფი ტემპით ვითარდება ჩვენი მსუბუქი მრეწველობა, რომელშიც ამჟამად დასაქმებულია 80 ათასზე მეტი კაცი. ომის შემდგომი პერიოდის მანძილზე აშენდა და ამოქმედდა ისეთი გიგანტები, როგორიცაა ბენდერის აბრეშუმის კომბინატი, კიშინიოვის „სტიაუა როშიეს“, ტრიკოტაჟის ფაბრიკა, ბელცის ბეწვეულის კომბინატი, ტრანსფორმატორული საკავშირო ალკგ 40 წლისთავის სახელობის სამკერვალო ფაბრიკა. 1940 წელთან შედარებით 145-ჯერ და მეტად გაიზარდა მსუბუქი მრეწველობის წარმოების მოცულობა. კიდევ უფრო განვითარდა რესპუბლიკის საშენ მასალათა მრეწველობა.

რესპუბლიკის მრეწველობის მძაფრი ზრდა შეუძლებელი იქნებოდა, რომ არ ყოფილიყო მძლავრი ენერგეტიკული ბაზა. და ასეთი პირველხარისხოვანი ბაზა შექმნილია. 1940 წლიდან 1971 წლამდე ჩვენი ელექტროსადგურების სიმძლავრე გაიზარდა 151-ჯერ, ხოლო ელექტროენერგიის გამომუშავება — 493-ჯერ. მოლდავეთის სახელმწიფო რაიონული ელექტროსადგურის სიმძლავრე ხუთწლედის დამლევისათვის მიაღწევს ორ მილიონ კილოვატს. ტექნიკური პროგრესის საფუძველზე განუხრელად იზრდება შრომის ნაყოფიერება, უმჯობესდება სამრეწველო ნაწარმის ხარისხი.

დღეკანდელი მოლდავეთის ინდუსტრიის შექმნაში გუნდურ ენერგიებს ერთიანდებიან ეროვნებათა ასეულობანი. ეს ერთიანობა ეფუძნება ლენინურ ინტერნაციონალიზმს, ურყევ ერთგულებას ინტერნაციონალური ინტერესებისადმი, ურყევ ერთგულებას ინტერნაციონალური ინტერესებისადმი, ურყევ ერთგულებას ინტერნაციონალური ინტერესებისადმი.

ნიკოლოზ დიმიტრის-ძე უზუნი (სურათზე) მოლდავეთში ცნობილია, როგორც ერთ-ერთი საუკეთესო მევენახე. ოც წელიწადზე მეტია იგი სათავეში უდგას ბრიგადას ჩადირ-ლუნგის რაიონის კოლმეურნეობა „ნაპერწკალში“. ეს კოლექტივი პროგრესული მეთოდების გამოყენებით ყოველ წელს ყურძნის უხვ მოსავალს იღებს. ლენინის ორდენის კავალერი, მოლდავეთის სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის წევრი ნ. დ. უზუნი დიდ სახელმწიფოებრივ და საზოგადოებრივ მუშაობას ეწევა.

ჟ. სადჩიკოვის ფოტო. (საკდესის ფოტოქრონიკა).

მეცნიერის კომპასი

ი. გროსული,
მოლდავეთის სსრ მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი.

მოლდავეთის სახალხო მეურნეობის ვერც ერთი დარგი ვერ განვითარდება ახლა იმ შემუშავებათა გამოუყენებლად, რომლებსაც უხვად აწვდის მას მეცნიერება — ასე დაიწყო საუბარი ი. ს. გროსულმა. ძნელი დასაფიქრებელია, რომ ჩვენმა მხარემ, რომელიც სამშობლოა ისეთი თვალსაჩინო მეცნიერებისა, როგორიც არიან გეოგრაფი ლ. ს. ბერგი და ისტორიკოსი ვ. პ. ბოლგინი, ქიმიკოსები ნ. დ. ზელინსკი და ლ. ვ. პისარჟევსკი, ქირურგი ნ. ვ. სკლიფოსოვსკი, მიკრობიოლოგი ლ. ა. ტარასევიჩი, არქიტექტორი ა. ვ. შუსევი, ნიადაგმცოდნე ნ. ა. დიმო, საბჭოთა ხელისუფლებამდე არ იცოდა, რა იყო მეცნიერება. ახლანდელი მოლდავეთის ტერიტორიაზე არ იყო არც ერთი უმაღლესი სასწავლებელი და არც ერთი კვლევითი დაწესებულება.

ამჟამად მოლდავეთის სსრ მეცნიერებათა აკადემიის შემადგენლობაში შედის ოცი დაწესებულება, რომლებიც შეისწავლიან ბოლო ხანებში დაგროვილ ფასეულ ინფორმაციას ბუნებრივი, ტექნიკური, ეკონომიკური, ფილოსოფიური, ფილოლოგიური, ისტორიული, ეთნოგრაფიული, ფოლკლორული, ფსიქოლოგიური, ბიოლოგიური, ბიოქიმიური, ფიზიკური, ბიოფიზიკური, ბიოორგანული, ფიზიკურ-ქიმი

საერთო მიწათმოქმედების პრობლემები

ბათუმი. 15 ნოემბერი. (საქინფორმის კორ.). დღეს აქ მუშაობა დაიწყო საბჭოთა კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის ხუთი განყოფილების გაერთიანებულმა პლენუმმა კომპლექსურ პრობლემაზე „სსრ კავშირის საერთო მიწათმოქმედება“.

პლენუმი, რომელიც სსრ კავშირის შექმნის 50 წლისთავს ეძღვნება, შესავალი სიტყვით გახსნა საბჭოთა კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის ამერკავკასიის განყოფილების აკადემიკოს-მდივანმა ი. ხოხლოვამ.

პლენუმის მონაწილეებს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს, აგრეთვე საქართველოს კომპარტიის აჭარის საოლქო კომიტეტის, აჭარის სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს სახელით მიესალმა საქართველოს კომპარტიის აჭარის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი ა. თხელაძეები.

საერთო მიწათმოქმედების პრობლემას უაღრესად დიდი მნიშვნელობა აქვს. მთიანი ზონის პროდუქციის ხვედრითი წონა არ აღემატება ქვეყნის სოფლის მეურნეობის მთელი პროდუქციის 10-15 პროცენტს, მაგრამ ზონის რესურსები იმდენად დიდია, რომ გარკვეულ კაპიტალდაბანდებათა დროს ეს ხვედრითი წონა შეიძლება ორ-სამჯერ გაიზარდოს. ფერდობების ათვისება, სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მოკალმოყვანის გაუმჯობესება ფერდობებსა და ტერასებზე ღამატებით მოგვცემს: მარცვლეულს — 12 მილიონ ტონაზე მეტს, ყურძენსა და ხილს დაახლოებით 600 ათას ტონას, ჩაისა და ციტრუსს — 70 ათას ტონაზე მეტს, შაქრის ჭარხალსა და ძირხვენებს — 500 ათას ტონამდე, ეზოს საკვებს — 1,5 მილიონ ტონაზე მეტს და სხვ.

პლენარულ სხდომაზე მოისმინეს მოხსენებანი: საბჭოთა კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემის ამერკავკასიის განყოფილების აკადემიკოს-მდივნის ი. ხოხლოვისა „სსრ კავშირის საერთო მიწათმოქმედება და სოფლის მეურნეობის მეცნიერების ამოცანები სკკპ XXIV ყრილობის გადაწყვეტილებათა მიხედვით, საქართველოს სოფლის მეურნეობის ეკონომიკისა და ორგანიზაციის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორის, სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა დოქტორის ჰ. ყულტბასი — „მთიანი ოლქების სოფლის მეურნეობის განლაგებისა და სპეციალიზაციის ზოგიერთი თავისებურება“, საქართველოს მიწათმოქმედების სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორის, სახელმწიფო პრემიის ლაურეატის მ. დალაქიშვილისა — „საკვების წარმოება მთიან რაიონებში“, სომხეთის სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტთან არსებული ეკონომიკისა და დაგეგმვის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის თანამშრომლის, ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორისა ა. აირუმიანისა — „სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ეკონომიური პრობლემები მთიანი რაიონების კოოპერირებაზე და საბჭოთა მეურნეობებში“.

პლენარული სხდომის მუშაობაში მონაწილეობდა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პასუხისმგებელი მუშაკი ვ. ვასილევსკი.

„პომუნისტის“ სიგნალის შემდეგ

„როცა თვითსაცლელი გადაბრუნდა“

რედაქციას უკასუხებს თბილისის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს აღმასკომი

ჩვენს გაზეთში დაიბეჭდა წერილი — „როცა თვითსაცლელი გადაბრუნდა“. წერილში ლაპარაკი იყო თბილისის მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების საამართველოს სამშენებლო-სარემონტო კანტორის სატვირთო ავტომანქანის ავარიაზე და ამ კანტორის ავტომანქანების მძღოლების მიერ შრომის დისციპლინისა და ექსპლოატაციის წესების დარღვევებზე.

წერილის გამო თბილისის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს აღმასრულებელმა კომიტეტმა რედაქციას აცნობა, რომ მასში მოყვანილი ფაქტები მთლიანად დადასტურდა, და თავის მხრივ მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების საამართველოს სარემონტო-სამშენებლო კანტორას დაავალა გადაგვარული ზონები მიიღოს ავტომანქანების მძღოლებს შორის შრომისა და საწარმოო დისციპლინის განმტკიცებისათვის, მკაცრი კონტროლი დაწესოს — დანიშნულებისამებრ იყენებენ თუ არა სამუშაოთა მწარმოებლები მათზე გაპირიფნებულ ავტომანქანებს;

კანტორის ავტომეურნეობაში ავტომანქანების ექსპლოატაციის წესების სისტემატური დარღვევისათვის, საგზური ფურცლების არასწორად შევსების, მანქანების გარაჟიდან გასვლისა და შემოსვლის დროის არაზუსტი ფიქსირებისათვის სარემონტო-სამშენებლო კანტორის უფროსი ზ. ორაგველიძე განთავისუფლებულია თანამდებობიდან.

კანტორის ავტომეურნეობის ინჟინერ-მექანიკოსი ი. გელენსიანი, რომელმაც თავი ვერ გაართვა ავტომანქანების მოვლა-პატრონობას, მძღოლების საქმიანობას, ვერ უზრუნველყო მანქანების გასვლისა და შემოსვლის ზუსტი დროის ფიქსირება და ა. შ. ბერეთელ განთავისუფლებულია თანამდებობიდან.

პასუხში აღნიშნულია ისიც, რომ თბილისის მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების საამართველომ (უფროსი გ. შავკაციშვილი) დროულად არ მიაწოდა ინფორმაცია საქალაქო საბჭოს აღმასკომს 1972 წლის 3 სექტემბერს სარემონტო-სამშენებლო ავტომანქანის მძღოლის ვ. ხმალაძის მიერ მოხდენილი ავტოსაგზაო შემთხვევის შესახებ.

საქალაქო საბჭოს აღმასკომმა დაავალა თავის განყოფილებებს, საამართველოებს, ტრესტებს განინიხილონ ეს გადაწყვეტილება და სათანადო ღონისძიებანი განახორციელონ თავიანთ ავტომეურნეობებში შრომის დისციპლინის განმტკიცების, ეჭსპლოატაციის წესების დაცვის, მანქანების სრულ წესრიგში ყოფნისა და მოვლა-პატრონობის საქმის შემდგომი გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად.

„თვალს ნუ მოვარიდებთ“

მასობრივი რეიდის კრიტიკულ მასალაში „თვალს ნუ მოვარიდებთ“ მხილებული იყო თბილისის საკოლმეურნეო ბაზრებში არსებული ნაკლოვანებები. წერილთან დაკავშირებით საქართველოს სსრ ვაჭრობის სამინისტროს საკოლმეურნეო ბაზრების სამმართველოს უფროსი კ. გაზდელიანი რედაქციას უპასუხებს:

„გაზეთ „კომუნისტში“ გამოქვეყნებული რეიდის წერილი „თვალს ნუ მოვარიდებთ“ სწორად ასახავს თბილისის საკოლმეურნეო ბაზრებში არსებულ ნაკლოვანებებს, სპეკულაციის ფაქტებს. გაზეთის კრიტიკა სწორია.

გაზეთის ეს წერილი საფუძვლიანად განიხილეს საქართველოს სსრ ვაჭრობის სამინისტროსთან არსებულმა საკოლმეურნეო ბაზრების რესპუბლიკურმა სამმართველომ, თბილისის ყველა საკოლმეურნეო ბაზრის მუშა-მოსამსახურეთა საერთო კრებებმა. სამმართველომ დასაბა ღონისძიებანი არსებული ნაკლოვანებების უსწრაფესად გამოსწორებისათვის.

მკითხველის სიგნალი

აბუზად რათ გვიგდებენ?

კაბეთის რკინიგზაზე ახლა ბევრს ლაპარაკობენ, ბევრი კრიტიკული წერილიც მეეძღვნა მის ცუდ მუშაობას, მაგრამ არაფერი გამოსწორებულა. კვლავ უწესოდ ირღვევა მატარებლების მოძრაობის განრიგი, დაბალია მგზავრთა მომსახურების კულტურა, ძველი და კეთილმოუწყობელია ვაგონები.

ოთხ ნოემბერს თბილისის ვაგზლის მესამე ბაქანი ხალხით იყო სავსე. თელავის მატარებელმა 35 წუთი დაიგვიანა და მერე მესამე ბაქანთან კი არა, პირველთან ჩამოდგა. რომ არ დარჩენილიყო, ზღვა ხალხმა რკინიგზა გადაკვეთა იქ, სადაც აკრძალულია.

მატარებელი ჩამოდგა, მაგრამ ვაგონების ფანჯრებიც, საფრთხე ემუქრება ადამიანებს. როდემდე უნდა გაგრძელდეს მგზავრთა ასე აბუჩად აგდება?

ვ. სვანიძე.
სოფელ რუისპირის საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

„ალიონის“ ინფორმაციიდან

... ეროვნული დღეა

17 ნოემბერი სტუდენტთა საერთაშორისო დღე

სტუდენტობას ჩვენი პლანეტის მომავალს უწოდებენ. ჩვენი ეპოქის პროგრესულ სტუდენტობას საერთო იდეალები და პრინციპები აქვს. ისინი ეუფლებიან მეცნიერების საფუძვლებს იმისათვის, რომ თავიანთი ცოდნა კაცობრიობის კეთილშობილური მიზნების განხორციელებას მოახმარონ.

სურათზე: თბილისის შრომის წითელი დროშის ორდენოსანი სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტთა ერთი ჯგუფი: მარცხნიდან — მარინე ბასილაშვილი (თბილისი), ელიზაბეტ ბენიგსენი (საფრანგეთი), ნატო მუსელიანიძეი (თბილისი), ნგუენ ხაკ ფეკი (ვიეტნამი), დავით ცხვირაგაშვილი (თბილისი), ჯუმბერ კახიძე (თბილისი) და რუდოლფ სვატი (გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკა).

ბ. კავკასიძის ფოტო.

მშვიდობისა და მეგობრობის ინჯენერებისათვის

საზღვარგარეთის პრესა კვლავ განმარტავს საბჭოთა კავშირში ბულგარეთის პარტიისა და მთავრობის დელეგაციის ყოფნას და სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ლ. ი. ბრეჟნევისა და ბულგარეთის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივნის, ბულგარეთის სახალხო რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარის ტოდორ ჟივკოვის სიტყვებს კრემლში გამართულ სადილზე. გაზეთები ხაზს უსვამენ, რომ ლ. ი. ბრეჟნევის სიტყვის ლეიტმოტივი იყო მშვიდობა და დაძაბულობის შენელება.

□ **სოფია.** ბულგარეთის პრესა აღნიშნავს, რომ მოსკოვის მოლაპარაკების დროს შეხედულებათა და პოზიციათა სრული ერთობა ბულგარეთ-საბჭოთა კავშირის ძმობის მკაფიო გამოვლინებაა. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა ლ. ი. ბრეჟნევმა ზუსტად და სწორად განაცხადა თავის სიტყვაში, რომ სსრ კავშირისა და ბულგარეთის სახალხო რესპუბლიკის მეგობრობა კრისტალივით წმიდაა და ვერაფერი ვერ შერყვნის მას, ხაზს უსვამს ბულგარეთის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის ორგანო გაზეთი **„რაბოტნიჩესკო დელო“.**

გაზეთი **„ოტეჩესტვენ ფრონტი“** ხაზს უსვამს, რომ ბულგარეთ-საბჭოთა კავშირის მეგობრობა მტკიცდება პროლეტარული ინტერნაციონალიზმის დროშით შეხედულებათა სრული ერთიანობის, გულითადობისა და ძმობის ატმოსფეროში.

□ **პრაღა.** ლ. ი. ბრეჟნევის სიტყვის დამახასიათებელი ნიშანია ის, რომ მასში შეფასებულია სოციალისტური ქვეყნების სოციალურ-პოლიტიკური ღონისძიებების შედეგები, წერს გაზეთი **„რუდე პრავო“.** ეს შედეგები კი საგრძნობი და კონკრეტულია. და ისინი ეხება პირველ რიგში ისეთ დიდმნიშვნელოვან პრობლემას, როგორიც არის ევროპის მშვიდობა.

სოციალისტური ქვეყნების მთელი რიგი ინიციატივების შედეგად, აღნიშნავს გაზეთი, უახლოეს ხანში დაიწყება ჰელსინკში მრავალმხრივი ნოსამზადებელი შეხვედრა.

სამშვიდობო საგარეო პოლიტიკის შედეგად, დასავლეთის მთელი რიგი ქვეყნების პოლიტიკურ მოღვაწეებთან საბჭოთა ხელმძღვანელების პირადი კონტაქტების შედეგად, ხაზს უსვამს **„რუდე პრავო“** მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა ურთიერთობა საფრანგეთთან, გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკასთან, შეერთებულ შტატებთან და სხვა სახელმწიფოებთან.

ნსოფლიოში ჯერ კიდევ არის რაიონები, სადაც მოსალოდნელია კონფლიქტები. წერს „რუდე პრავო“. რაიონებს, სადაც საკვარისზე მეტი ასაფეთქებელი მასალაა, შეუძლია საშიში შეტაკებანი გამოიწვიონ, მაგრამ საერთო ტენდენციის მიზანია, როგორც თავის სიტყვაში თქვა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა, დაძაბულობის შენელება, საკონფლიქტო სიტუაციების გადაწყვეტა მოლაპარაკების გზით.

□ **ჰანოი.** ვიეტნამის საინფორმაციო სააგენტომ გავრცელა ცნობა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ლ. ი. ბრეჟნევის სიტყვის შესახებ, ამასთან ხაზი გაუსვა, რომ საბჭოთა კავშირი, ბულგარეთი და სხვა სოციალისტური ქვეყნები, ისევე როგორც ყოველთვის, აქტიურად უჭერენ მხარს ამერიკის აგრესიის წინააღმდეგ მებრძოლ ვიეტნამელ პატრიოტთა სამართლიან საქმეს.

□ **ბონი.** გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის პრესაში ლ. ი. ბრეჟნევის სიტყვა თვალსაჩინო ადგილზე დაიბეჭდა. გაზეთები განსაკუთრებით უსვამენ ხაზს გერმანია-საბჭოთა კავშირ-დასავლეთ გერმანიის ურთიერთობის შესახებ. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა, ხაზს უსვამს **„ფრანკფურტერ რუნდშაუ“** დადებითად შეაფასა საბჭოთა კავშირისა და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ურთიერთობა და აღნიშნა, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს ამ ურთიერთობის შემდგომ განვითარებას. **„გენერალ-ანეიგერი“** ხაზს უსვამს სატყვანიმ ამ ადგილს, სადაც ნათქვამია, რომ პოლიტიკური ხელშეკრულებანი, რომლებიც საბჭოთა კავშირმა და პოლონეთმა გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკასთან დადეს, დიდმნიშვნელოვანი შემობრუნებითი პუნქტი გახდა ევროპაში დაძაბულობის შენელების საერთო პროცესში. ლ. ი. ბრეჟნევმა აღნიშნა, რომ სსრ კავშირისა და გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკის შორის ეწყობა კონსულტაციები საერთაშორისო საკითხებზე, მნიშვნელოვნად წაიწია წინ ეკონომიურმა თანამშრომლობამ, რომელსაც პოტენციურად დიდი მომავალი აქვს. გაზეთი ხაზს უსვამს აგრეთვე იმ ადგილს, სადაც ნათქვამია, რომ დასახულია დიდი და ძალზე პერსპექტიული პროექტები, რომლებიც ბევრ საკვებლობას მოუტანენ ორივე ქვეყანას.

ქარიზი

სსრ კავშირის ხალხთა ხელოვნების წარმატება

15 ნოემბერი. (საკდესი) გაზეთი **„ლუმანიტე-დიმანში“** „მრავალეროვნული საბჭოთა ხელოვნების უზარმაზარ ფრესკას“ უწოდებს სსრ კავშირის შექმნის 50 წლისთავისადმი მიძღვნილ საბჭოთა ხალხების ხელოვნების ფესტივალს, რომელიც პარიზში მიმდინარეობს.

სასახლის უზარმაზარი მაყურებელთა დარბაზი ძლივს იტევს მოზღვავებულ ხალხს, რომელსაც სურს გაეცნოს მრავალეროვანი საბჭოთა კავშირის ხალხთა ხელოვნებას.

პარიზის ყველა გაზეთი ყოველდღიურად ბეჭდავს საბჭოთა მსახიობების გამოსვლისადმი მიძღვნილ მასალებს. საბჭოთა მსახიობები აქ წარმოადგენენ საბჭოთა ყველა მოკავშირე რესპუბლიკის ხელოვნებას.

საბჭოთა მსახიობების კონცერტები, წერს გაზეთი„ ლუმანიტე“, — ეს არის „ლამაზი დღესასწაული, მოგზაურობა დიად საბჭოთა კავშირში, რომელიც თავისი შექმნის 50 წლისთავს აღნიშნავს“, როგორც გაზეთი „ოროორი“ წერს, ფესტივალი „ნამდვილი აღმოჩენაა ფრანგი მაყურებლისათვის, რომლებიც გაოცებული არიან საბჭოთა კულტურის წარმოუდგენელი სიმდიდრით“.

საბჭოთა მსახიობების გამოსვლა დიდად შეაფასა კულტურის საქმეთა მინისტრმა ჟაკ დიუამელმა. „ეს მშვენიერი სპექტაკლია, რომელსაც მეტად დიდი და დამსახურებული წარმატება აქვს ფრანგ მაყურებლებში, — განაცხადა მან საკადესის კორესპონდენტთან საუბარში. — ბევრი ჭეშმარიტად დაუვიწყარი საათი გავატარეთ თქვენს ქვეყანასთან, რომელიც გვაყვარებს და რომელიც დღეს უფრო უკეთ გავიცანით. სპექტაკლი სიმღერებისა და ცეკვების შერწყმას, სახალხო გვრის მაყურებლებს, ატაცებენს მათ. სულითა და ენერგიით მადლობას ვუძღვნი საბჭოთა მსახიობებს“.

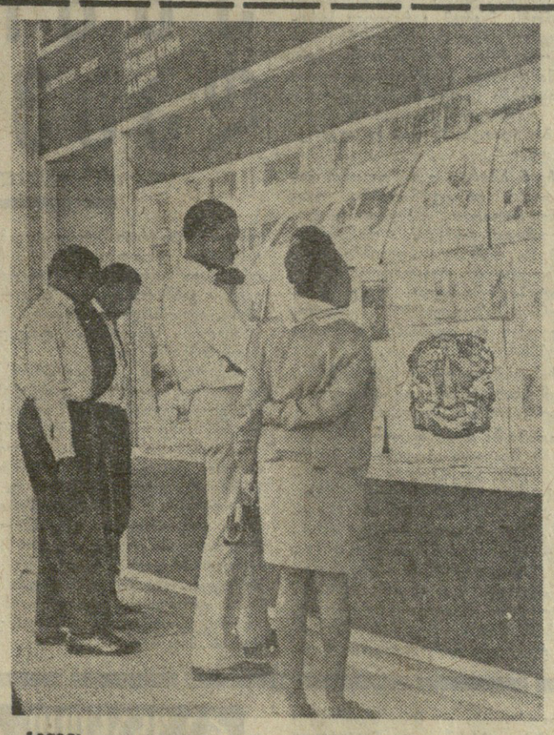

ქინიის დედაქალაქ ნაირობში გაიხსნა საბჭოთა წიგნის გამოფენა, რომელზეც მეტწილად წარმოდგენილია აღმოსავლეთ აფრიკაში ყველაზე გავრცელებული სუაჰილის ენაზე გამოცემული პოლიტიკური, მხატვრული და სამეცნიერო ლიტერატურა.

სურათზე: გამოფენის ერთ-ერთ დარბაზში.

საკადესის ფოტოქრონიკა.

ვაჭეზი

● **დასავლეთ ბერლინის** ქვანახშირის აუზის ერთ-ერთ შახტში ზვავის შედეგად დაღუპა ორი მაღაროელი. არიან დაშავებულნი.

კატასტროფები და უბედური შემთხვევები ხშირი მოვლენაა ამერიკის შეერთებული შტატების შახტებში. მიზეზების გამოძიება, როგორც წესი, მოწმობს, რომ მთავარი დამნაშავენი არიან ქვანახშირის კორპორაციები, რომლებიც უშუალებელყოფენ უსაშიშროების ტექნიკის ელემენტარულ ნორმებს.

● **დღეს იაპონიაში** დაიწყო **დიდი** სამხედრო მანევრები, რომლებშიც მონაწილეობენ 200 ავიაგამანადგურებელი და სხვა საბრძოლო თვითმფრინავი, იაპონიის სამხედრო-საზღვაო ფლოტის ხომალდები და თავდაცვის ძალების სახმელეთო ჯარები. ადგილობრივი პრესა აღნიშნავს, რომ ეს არის მასშტაბით უდიდესი სამხედრო წვრთნა იაპონიაში ამ ბოლო ორი წლის მანძილზე.

● **ნარკომანიის ეპიდემიას,** რომელიც სწრაფად ვრცელდება შეერთებულ შტატებში, ახასიათებს ტრაგიკული შემთხვევების მუდმივად მზარდი რიცხვი. ოფიციალური მონაცემებით მარტო ნიუ-იორკში 1971 წელს აღრიცხული იყო 1.268 სიკვდილის შემთხვევა პირთა შორის, რომლებიც ნარკოტიკებს იყენებდნენ. თითქმის ამდენივე ნარკომანი დაიღუპა ქალაქში მიმდინარე წლის პირველი ცხრა თვის მანძილზე.

● **კუბის** დედაქალაქში ხელი მოაწერეს შეთანხმებას სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს გამომცემლობების, პოლიგრაფიისა და წიგნით ვაჭრობის საქმეთა სახელმწიფო კომიტეტსა და კუბის წიგნის ინსტიტუტს შორის თანამშრომლობის შესახებ. შეთანხმება შეიცავს უახლოეს პერიოდში თანამშრომლობის პროგრამას.

● **კენედის ჟონსხზე** (აშშ. ფლორიდის შტატი) მოაგვიდეს „აპოლონის“ პროგრამით მთვარაზე უკანასკნელი გაფრენისათვის მზადება. გაფრენა დასახულია 6 დეკემბრისათვის. „აპოლონ-17“ ხომალდის ეკიპაჟი ახლა სამკვირიან სამედიცინო კარანტინშია.

„ბოლო თვეებში ვარჯიშობდით 14-16 საათს დღეში“ — განაცხადა ხომალდის მეთაურმა იუჯინ სერნანმა, რომელიც „აპოლონ-10“ ხომალდით უკვე იყო მთვარაზე.

● **ტაილანდის** დედაქალაქში გაიხსნა საბჭოთა წიგნის პირველი გამოფენა. გამოფენაზე წარმოდგენილია სამეცნიერო-ტექნიკური და სამედიცინო ლიტერატურა, რომლებიც გამოუშვეს გამომცემლობებმა „ნაუკამ“, „პროგრესმა“, „მირმა“.

ვაჭეზი

ლონდონი

ვიზიტით ლონდონში

15 ნოემბერი. (საკდესი). ინგლისის თავრობის მოწვევით ლონდონში ვიზიტით ჩამოვიდა ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე ციაო გუან-ჰუა. იგი მოლაპარაკებას გამართავს ინგლისის საგარეო საქმეთა და ერთა თანამეგობრობის საქმეთა მინისტრთან ა. დოგლას-ჰიუმთან, რომელიც ამას წინათ იყო პეკინში. ინგლისის პრესა აღნიშნავს, რომ იმ პრობლემებს შორის, რომელთა განხილვასაც განაგრძობენ ლონდონში ჩინეთისა და ინგლისის წარმომადგენლები, იქნება „საერთო ბაზარში“ ინგლისის მომავალი შესვლის საკითხი. როგორც აქ აღნიშნავენ, ევროპის ეკონომიური გაერთიანების მომავალი გაფართოებისადმი პეკინის ინტერესი იმით აიხსნება, რომ მას იმედი აქვს ევროპის ეკონომიურ გაერთიანებაში ინგლისის შესვლამ შეიძლება დაჩქაროს „საერთო ბაზრის“ ეკონომიური დაჯგუფებიდან სამხედრო-პოლიტიკურ დაჯგუფებად გარდაქმნის პროცესი. ასეთი დაჯგუფების შექმნა კი ხელს შეუშლიდა ევროპაში დაძაბულობის შენელების შემდგომ განვითარებას და განამტკიცებდა ევროპის გათიშვას მოწინააღმდეგე ბლოკებად. მიმომხილველები აღნიშნავენ, რომ კონსერვატიული მთავრობა კვლავ ცდილობს განაზორკიელოს ევროპის ეკონომიური გაერთიანების ფარგლებში ნატოს ეგიდით ევრეთ წოდებული „ევროპის თავდაცვითი გაერთიანების“ შექმნის იდეა, რასაც, როგორც ჩანს, ყურადღება მიაქცია პეკინში.

ვაშინგტონი

ოკეანის გაღმა იარაღისათვის

15 ნოემბერი. (საკდესი.). ისრაელის თავდაცვის მინისტრი მ. დაიანი, რომელიც შეერთებულ შტატებში ვიზიტით აპრილ, შეხვდა სახელმწიფო მდივანს უ. როჯერსს, ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს დირექტორს რ. ჰელმს და პრეზიდენტის თანაშემწეს ერლიხმანი შეიარაღების საკითხებში ჰ. კისინჯერს.

როგორც პრესკონფერენციაზე განაცხადა ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო დეპარტამენტის წარმომადგენელმა, შეხვედრების დროს „დიდხანს იხილავდნენ ახლო აღმოსავლეთის სიტუაციას“. დაიანმა განაცხადა, რომ მას „არა აქვს რაიმე წინადადება, რომელიც მიზნად ისახავდეს ახლო აღმოსავლეთში კონფლიქტის მშვიდობიან პოლიტიკურ მოწესრიგებას“. უფრო მეტიც, როგორც აქ აღნიშნავენ, ისრაელი კვლავ ჯიუტობს თავის პოზიციაში და განაგრძობს აგრესიას და ექსპანსიას მეზობელი არაბული სახელმწიფოების წინააღმდეგ. გაზეთი „ნიუ-იორკ ტაიმსი“ წერს, კერძოდ, რომ ტელ-ავივი ამკობად აბუშვილებს ლიბანის ტერიტორიაზე ახალი საჰაერო თავდასხმების გეგმას.

„ნიუ-იორკ ტაიმსი“ განმარტავს დაიანის ვიზიტს ამერიკის შეერთებულ შტატებში და აღნიშნავს, რომ მინისტრი ესწრაფვის შეისყიდოს ამერიკის შეერთებული შტატებისაგან უახლესი შეტვითი იარაღი. დაიანს, როგორც გაზეთი წერს, იმედი აქვს აგრეთვე დააჩქაროს ადრე დაწყებული 42 „ფანტომის“ ტიპის გამანადგურებელ-ბომბდამშენის და „სკაიჰოკის“ ბომბდამშენის მიწოდება.

ბეირუთი

ტერორისტული აქტი

16 ნოემბერი. (საკდესი). ბეირუთის ერთ-ერთ ცენტრალურ ქუჩაზე 14 ნოემბერს საღამოს აფეთქდა ბომბი. ამჯერად ტერორისტების მიზანი იყო ლიბანის უდიდესი გაზეთის „ანნაჰარის“ redაქცია. აფეთქების შედეგად შენობა დაზიანდა.

ადგილობრივი მიმომხილველნი ტერორისტული აქტების ესკალაციას ლიბანის დედაქალაქში, რომლებიც მიმართულია პალესტინის ორგანიზაციების წარმომადგენლობათა და ლიბანის ბეჭდვითი ორგანოების წინააღმდეგ, აფასებენ როგორც იმ ძირგამომთხრელი კამპანიის გაგრძელებას, რომელსაც ხიონისტური ორგანიზაციები აწარმოებენ არაბულ ქვეყნებში.

ვენა

ახალი ფაქტები

15 ნოემბერი. (საკდესი). საქვეყნოდ ცნობილი გახდა ავსტრიის ნაციონალ-დემოკრატიული პარტიის კანონსაწინააღმდეგო საქმიანობის ახალი ფაქტები. როცა იკვლევდა სისხლის სამართლის დანაშაულს — ერთი ქალის მკვლელობასა და გაძარცვას ვინმე ოტო ბრაუნის მიერ, რომელიც ნაციონალ-დემოკრატიული პარტიის წევრი აღმოჩნდა, პოლიციამ მისი სახლის სარდაფში აღოჩა ავსტრიის მთავრობის წევრთა, წამყვან პოლიტიკურ მოღვაწეთა და თვალსაჩინო ჟურნალისტთა კარტოთეკა. ეს მონაცემები განკუთვნილი იყო მათი შანტაჟისათვის.

სარდაფში ავრეთვე აღმოჩნდა ნაციონალ-დემოკრატიული პარტიის საიდუმლო მიმოწერა და პროპაგანდისტული მასალები რამდენიმე ტომის ოდენობით.

გამოძიების მსვლელობაში ავრეთვე გამოირკვა, რომ ბრაუნი აყალბებდა ამომრჩევლების სიებს ნაციონალ-დემოკრატიული პარტიის ინტერესებისათვის 1970 წელს ქვემო ავსტრიის არჩევნებში.

... ბიბლიოთეკა

ტყვიამ რომ არ გააღწიოს

ამერიკის შეერთებული შტატების კონგრესის სტუმრად გალარეა მალე შეიძლება გამოაყენონ სხდომათა დარბაზისაგან ტყვიაგაუმტარი მინის ტახარი. 2,5 მეტრამდე სიმაღლისა და 4 სანტიმეტრზე მეტი სისქის ასეთი ტახარის შექმნის გეგმები გამოაცხადეს კაპიტოლიუმის მთავარი არქიტექტორის ბიუროს წარმომადგენლებმა.

დანშაპავეთის ზრდა ამერიკის შეერთებულ შტატებში ამერიკელ კანონმდებლებსაც კი აიძულებს სერიოზულად გამოთქვან წუხილი თავიანთი სიცოცხლის გამო. შემთხვევითი როდია, რომ 92-ე მოწვევის კონგრესის დახურვის წინ კონგრესმენებმა მოიწონეს კანონპროექტი კაპიტოლიუმის დაცვის ღონისძიებათა განსაძლიერებლად 3 მილიონი დოლარის გამოყოფის შესახებ.

რბოლის რეკორდი

ზრანგმა მრბოლმა ჟან კრუტომ დაამყარა მოტოციკლით ხანგრძლივი რბოლის „მსოფლიო რეკორდი“. მან საჩქარესთან გაძლო 60 საათი, სულ გაიარა დაახლოებით 5 ათასი კილომეტრი ქალაქ ალეის ავტოტრეკზე.

მოტოციკლისტის ოთხ ჟან კრუტომ გამოიცვალა ხუთი მოტოციკლი, მას ემსახურებოდა მეექანიკოსთა სპეციალური ჯგუფი. კარბენის დამთავრებამდე ერთი საათით ადრე იგი დაშავდა, დაეცა ავტოტრეკზე: მრბოლმა სცადა თავიდან აეცილებინა შეჯახება საიდანღაც გამოვარდნილ ძაღლთან.

უდიდესი კატასტროფა

დაახლოებით 45 კაცი დაიღუპა ან უგზო-უკვლოდ დაიკარგა კატასტროფის შედეგად, რომელიც მოხდა პირეფოდან ოთხ მილზე. ერთმანეთს შეეჯახა საბრძნეთის სამხედრო-საზღვაო ძალების ხომალდი და საბერძნეთის გიგანტური ტანკერი. სამხედრო ხომალდი მაშინვე ჩაიძირა. ეს არის უდიდესი კატასტროფა, რომელიც საბერძნეთის ნაპირებთან მოხდა ამ ბოლო წლებში.

დაგვიანებული წერილი

საშრანგმოის ქალაქ რიბერაკის (დორდონის დეპარტამენტი) მცხოვრებმა აღის მერსომ მამისაგან მიიღო წერილი, რომელიც გამოგზავნილია ...1914 წელს. წერილი, რომელიც დაწერილია ფრონტზე ომის დაწყებისას, მოგვითხრობს პირველი ბრძოლების ამბებს, იგი აღმოჩნდა წითელი ჯვრის ორგანიზაციის არქივებში.

„ალი-2“ დაიკარგა

დაიკარგა კავშირი „ალი-2“ იახტასთან, რომლითაც 34 წლის იაპონელი კ. ჯორიე ორი დღის წინათ გაემგზავრა დიდამიწის გარშემო სამოგზაურად. გუშინ მან მოასწრო გადმოეცა ცნობა, რომ იახტას გაუტყდა ანძა. „ალი-2“ იახტის ძებნას ჯერჯერობით შედეგი არ მოყოლია.

წყალდიდობის შედეგად

ათასობით ოჯახი დარჩა უსახლკაროდ წყალდიდობის შედეგად, რომელიც ამერიკის მიჩიგანისა და ოჰაიოს შტატების რაიონებში მოხდა. ეს რაიონები ერისა და გურონის ტბების უშუალო სიახლოვეს მდებარეობენ. წინასწარი მონაცემებით, მატერიალური ზარალი 1 მილიონ დოლარს აღემატება.

წყალდიდობის რაიონში გავზავნეს ეროვნული გვარდიის ქვეგანაყოფები და მაშველი რაზმები.

„პომუნისტი“

წერილები რედაქციას

დამნაშავე გაიქცა

დასავლეთი ბერლინი, 15 ნოემბერი. (საკდესი). საპატიმროდან გაიქცა ნეონაცისტი ტერორისტი ეკერჰარდ ვაილი, რომელიც 1970 წლის 6 ნოემბერს ღამით თავს დაესხა დასავლეთ ბერლინის ტირგარტენის რაიონში საბჭოთა მეომრების ძეგლის ყარაულს და ამასთან მძიმედ დაჭრა საბჭოთა ჯარისკაცი ი. ი. შჩერბაკი.

ვაილს ინგლისის სასამართლომ მიუსაჯა ექვსი წლის პატიმრობა, რომელსაც იხდიდა დასავლეთ ბერლინის ტეგელის საპატიმროში.

დასავლეთი ბერლინი, 16 ნოემბერი. (საკდესი) პოლიციამ კვლავ დაიპატიმრა ნეონაცისტი ტერორისტი ე. ვაილი, რომელმაც 1970 წელს დაჭრა საბჭოთა ჯარისკაცი ი. შჩერბაკი ტირგარტენში საბჭოთა მეომრების ძეგლის ყარაულზე თავდასხმის დროს. ე. ვაილი გაიქცა დასავლეთ გერმანიის ტეგელის საპატიმროს საკნიდან, მაგრამ საპატიმროს ეზოში აღმოაჩინეს.

მხარს უჭერენ

ნიუ-იორკი

16 ნოემბერი. (საკდესი). გენერალურმა ასამბლეამ დაამთავრა დისკუსია ახლანდელი სესიის დღის წესრიგის საკითხზე პუნქტზე — საბჭოთა წინადადებაზე „საერთაშორისო ურთიერთობაში ძალის გამოუყენებლობისა და ატომური იარაღის გამოყენების სამუდამოდ აკრძალვის შესახებ“.

განხილვამ ცხადყო, რომ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წევრი სახელმწიფოები განსაკუთრებით დიდ მნიშვნელობას ანიჭებენ ამ საკითხს. კამათში მონაწილეობა მიიღეს მრავალი ქვეყნის დელეგაციებმა, რომლებიც მსოფლიოს ყველა ძირითადი გეოგრაფიული რაიონის წარმომადგენლები არიან.

გენერალური ასამბლეის საბოლოო სხდომაზე გამოვიდა სსრ კავშირის მუდმივი წარმომადგენელი გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაში ი. ა. მალიკი. მან ხაზი გაუსვა, რომ დისკუსია იყო იმის ახალი დამაჯერებელი მაგალითი, რომ სსრ კავშირი, სოციალისტური თანამეგობრობის ყველა ქვეყანა მიუმ

თბილისის ჰეიზაქები

ჩვენს დედაქალაქში ბევრი ადგილია, რომელთა ნახვა თვალსაც ახარებს და გულსაც. განსაკუთრებით ლამაზია თბილისი ღამის ლამპიონებით გაჩირაღდნებული. ზემო სურათზე აღბეჭდილია ხედი ბარათაშვილის ხიდთან ღამით. ქვემო სურათზე კი, მტკვრის სანაპიროს ერთ-ერთ კუთხეს ხედავთ, — ახლა გვიანი შემოდგომაა, მაგრამ მაინც სახიამოვნოა სუფთა ჰაერზე გასეირნება და ქალაქის სანახებით დატკბობა.

ბ. რუსაძისა და ბ. საკაროვის ფოტო (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

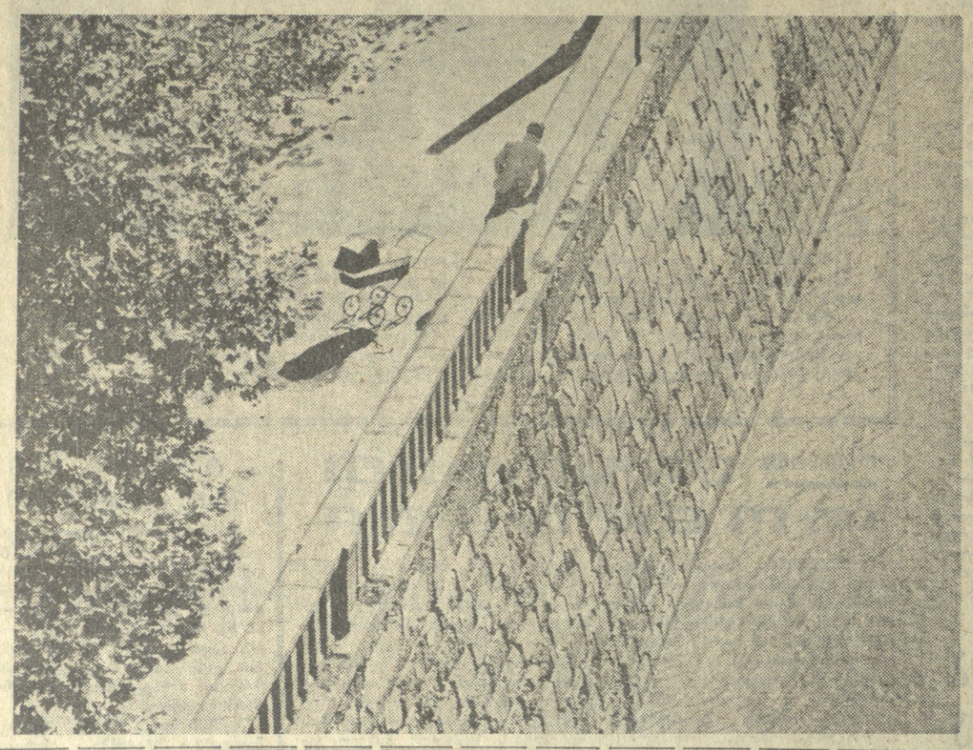

გეოგრაფების უმაღლესი ხიდრა ქართველ მეცნიერს

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ვახუშტის სახელობის გეოგრაფიის ინსტიტუტში მოსკოვიდან სახიბარული ცნობა მოვიდა, საბჭოთა კავშირის გეოგრაფიულმა საზოგადოებამ ნიკოლოზ მიხეილის-ძე პრჟევალსკის სახელობის ოქროს medlით დაჯილდოდა ამავე ინსტიტუტის გეომორფოლოგიის განყოფილების ხელმძღვანელი, გეოგრაფიულ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ლევან მარუაშვილი.

გამოჩენილი რუსი მოგზაურის, ცენტრალური აზიის უდიდესი მკვლევარის ნ. მ. პრჟევალსკის პატივსაცემად რუსეთის გეოგრაფიულმა საზოგადოებამ 1891 წელს დააწესა ვერცხლის medlი და მისი სახელობის პრემია, ხოლო 1946 წელს საბჭოთა კავშირის გეოგრაფიულმა საზოგადოებამ — გეოგრაფიულ მეცნიერებაში განსაკუთრებული დამსახურებისათვის პრჟევალსკის სახელობის ოქროს medlი.

სახიამოვნოა აღინიშნოს, რომ გეოგრაფთა ამ უმაღლესი ჯილდოს პირველი კავალერი საქართველოდან ჩვენი სახელოვანი მეცნიერი პროფესორი ლევან მარუაშვილი გახდა.

მსოფლიო ფორუმზე

ამ დღეებში მეხიკოში გაიმართა სტომატოლოგთა საერთაშორისო ფედერაციის XV მსოფლიო კონგრესი, რომლის მუშაობაში მონაწილეობას იღებდნენ დედამიწის თითქმის ყველა სახელმწიფოს მეცნიერი-სტომატოლოგები. კონგრესი ეძღვნებოდა სტომატოლოგიის აქტუალურ საკითხებს.

საბჭოთა კავშირიდან კონგრესზე მოხსენებით გამოვიდა ოთხი მეცნიერი სტომატოლოგი. მათ შორის ჩვენი რესპუბლიკიდან მოხსენება წაიკითხა თბილისის ექიმთა დახელოვნების სახელმწიფო ინსტიტუტის ორთოპედიული სტომატოლოგიის კათედრის გამგემ, პროფესორმა ს. მეჩიტაშვილმა. ჩვენმა თანამემამულემ კონგრესს მოახსენა სტომატოლოგიაში ანესთეზიისა და ჯბილის ტკივილის პათომექანიზმის ზოგიერთი საკითხის შესახებ გაკეთებული დიდგვარი, განსორციელებული საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტ პროფესორ დ. გიდევანიშვილთან ერთად.

კონგრესის მუშაობაში აქტიური მონაწილეობისათვის საქართველო მეცნიერს გამოესალმა დიპლომი. ეს პროფესორ ს. მეჩიტაშვილის მორიგ საპატიო ჯილდოა საერთაშორისო კონგრესზე მიღებული.

სტუმრები ბელგიიდან

დღე არ გავა, რომ სურამის ციხის ტარის ქარხანას საქართველოსა თუ საბჭოთა კავშირის სხვადასხვა კუთხის წარმომადგენლები არ ესტუმრონ. მნახველები განსაკუთრებულ ყურადღებას იჩენენ ბილგიური მანქანის „რეარან-7“-ის მიმართ, რომელიც წუთში 44 ცალ ნახევარლიტრიან ბოთლს უშვებს.

და აი რამდენიმე ოღის წინათ ამ შესანიშნავი მანქანის შეძენელი ქარხნის წარმომადგენლებს მასპინძლობდა ჩვენი საწარმო.

მათთან შესახვედრად კვირაში მრეწველობის სამინისტროს მოიწვია ბორჯომის, ქუთაისისა და ავჭალის მინის ტარის ქარხნების წარმომადგენლები.

ქარხნის დათვალიერების შემდეგ ბელგიელმა სტუმრებმა ეოფაწყეს კითხვა-პასუხის საღამო და გვიჩვენეს ბელგიაში მინის მრეწველობის განვითარების ამსახველი კინოსურათები.

ნ. მუმლაძე,
ინჟინერი.

სპორტი

ჰაკერაკი

უფავორიტებოდ

დღეს იწყება საკავშირო ჩემპიონატი

1975 წელს გაიმართება მორიგი მატჩი ჰაკერაკში მსოფლიოს პირველობაზე. მანამდე, ერთი წლით ადრე, რვა პრეტენდენტი შეარჩევს თავიანთ შორის უძლიერესს. ამ შეჯიბრებაში პერსონალურად მონაწილეობის უფლება აქვთ მსოფლიოს ექს-ჩემპიონებს ბ. სასასკისა და ტ. პეტროსიანს, რაც შეეხება ექვს დანარჩენ პრეტენდენტს, ისინი უნდა გამოავლინოს გასასვლელ ორმა დიდი საზონთაშორისო ტურნირმა, რომელთაგან ერთი საბჭოთა კავშირში ჩატარდება, მეორე კი — ბრაზილიაში.

ფიდე-მ იმსჯელა ამ საზონთაშორისო ტურნირების შემადგენლობის თაობაზე და მოჭადრაკეთა ერთი ნაწილი წარსული დამსახურებისათვის შერჩევის გარეშე პერსონალურად მიიწვია. მათ რიცხვში მოხვდა ცხრა საბჭოთა გროსმაისტერიც — მსოფლიოს ექს-ჩემპიონები ვ. სმისლოვი, მ. ტალი, გროსმაისტერები — ვ. კორჩნოი, ე. გელერი, მ. ტაიმანოვი, ლ. ბოლეგოვსკი, ბ. კერესი, ლ. შტეინი და ა. ბარეევი.

საბჭოთა კავშირის ჩემპიონატს, რომელიც დღეს იწყება ბაქოში მსოფლიო პერეგლობის ზონალური ტურნირის მნიშვნელობა აქვს მინიჭებული. მასში გამარკვევული სამი მოჭადრაკე ითამაშებს საზონთაშორისო ტურნირებში. ასე რომ საბჭოთა მოჭადრაკეების საერთო რაოდენობა ამ ორ საზონთაშორისო ტურნირში (რომლებშიც 18-18 მონაწილე იქნება) თორმეტს მიაღწევს. მათი ნაწილი საბჭოთა კავშირში ითამაშებს, ნაწილი ბრაზილიაში გაეგზავნება.

როგორც მოსალოდნელი იყო, ბაქოს ასპარეზობამ ძლიერი და საინტერესო შემადგენლობა შემოკრიბა. მას წინ უძღოდა ოთხი ნახევარფინალი. კალინინგრადის ტურნირში გაიმარჯვეს გროსმაისტერებმა ლ. შამკოვიჩმა, ი. ბალაშოვმა (ორივე მოსკოვიდან), საერთაშორისო ოსტატმა რ. ჯინჯიხაშვილმა (თბილისი) და ოსტატმა ვ. ფიდკოვმა (კიევი); ჩელიაბინსკში წარმატება წილად ხვდათ გროსმაისტერებს ე. გუფელდს (თბილისი), ა. ლეინს (მოსკოვი), ოსტატებს ნ. რაშკოვსკისა (სვერდლოვსკი) და ვ. რაზუვაევს (მოსკოვი); ოდესაში პირველი ოთხი ადგილი დაიკავეს ოსტატებმა ლ. ალბურტმა (ოდესა), ა. კაპენგუტმა (მინსკი), ვ. ზილბერშტეინმა (ომსკი) და საერთაშორისო ოსტატმა გ. კუზმინმა (ვოროშილოვგრადი) და, ბოლოს, უფროროდში გიმარჯვეს გროსმაისტერებმა ს. ფურმანმა (ლენინგრადი), ვ. ვასიუკოვმა, რ. ხოლმოვმა (ორივე მოსკოვიდან) და ოსტატმა მ. მუხინმა (ალმა-ათა).

ფინალში პერსონალურად იქნა მიწვეული საბჭოთა კავშირის გასული წლის ჩემპიონი ვ. სავონი (ხარკოვი).

რა არის მოსალოდნელი ფინალის მონაწილე ორი თბილისელი მოჭადრაკისაგან? ჩვენ ვესაუბრეთ ორივე მათგანს ბაქოში გამგზავრების წინ. ე. გუფელდი ამ ტურნირს უმნიშვნელოვანესად მიიჩნევს ყველა იმათგან, სადაც კი აქამდე უთამაშია. მართლაც და, ძნელია წინასწარ რომელიმე მონაწილე ჩავთვალოთ ფავორიტად (თუნდაც იგი მრავალნაცადი გროსმაისტერი იყოს) და აუტსაიდერად მიიჩნიონ ახალგაზრდა დებიუტანტი. იქმნება ისეთი სიტუაცია, როდესაც სამი საპრიზო ადგილისათვის ყველა (!) მონაწილე იბრძოლებს. რ. ჯინჯიხაშვილმა საკავშირო ჩემპიონატის ფინალში პირველად შარმან ითამაშა და ცალკეულ შეხვედრებში ნამდვილად გროსმაისტერული კლასი გვიჩვენა. წელს მისგან მაღალი სპორტული შედეგიც არის მოსალოდნელი. რ. ჯინჯიხაშვილი თვეების მანძილზე მეტისმეტად შეუპარავად ემზადებოდა ამ უაღრესად საპასუხისმგებლო შეჯიბრებისათვის.

საკავშირო ჩემპიონატი ბაქოში ერთ თვეს გასტანს.

გ. გამრეკელი.

ლიდერი არ შეცვლილა

ტოლიატტის გრძელდება საკავშირო ჩემპიონატი. ქალთა შორის, ანაბამდე ოთხ ტურნირ-ბეთე ტურში პირველი დამთავრდა კისლოვა. [illegible] ბალასანი [illegible] ერთი ქულა ჩაიწერა ბეტრიმი. საყოველთაო ინტერესი გამოიწვია ტურნირის ყველაზე ახალგაზრდა მონაწილეების ლევიტინასა და ეშტრეინის პაიკრობამ. სხრ კავშირის ჩემპიონმა, რომელიც ამ დღეს თეორიით თამაშობდა, უკვე დებიუტშივე შესწორა პაიკი და ძლიერი იერიში მიიღო. ეშტეინის პოზიცია თანდათან სუსტდებოდა, ხოლო ოცა დიდი მატერიალური დანაკლისი გარდუვალი გახდა, მან თავი დამარცხებულად სცნო.

ამ ტურში ბელოვამ სძლია ბეჩერბინას, ანდრეევამ — სამუელს, კოზლოვსკაიამ — შაფურას. მედიანიკოვა-კონოპლოვოას პარტია ყალმით დამთავრდა. დანარჩენი შეჯვედრები გადაიდო.

□

ვინ შეცვლის ლენეერს?

ლოზანა. (საკადესი). საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის შტაბ-ბინაში მიღებულია დეპეშა ამერიკის ქალაქ დენვერიდან, რომელშიც 1976 წლის ზამთრის ოლიმპიადის ორგანიზატორები უარს ამბობენ თავისთან ამ შეჯიბრების ჩატარებაზე. ეს ცნობა მოულოდნელი არ იყო, რადგანაც კოლორადოს შტატში ჩატარებულმა რეფერენდუმმა ცხადყო, რომ მოსახლეობის უმრავლესობა წინააღმდეგია თამაშების მოწყობისათვის თახხების გამოყოფაზე.

ერთდროულად აქ გამოცხადდა, რომ საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტი ელის ამერიკის შეერთებული შტატების ეროვნული კომიტეტის რეკომენდაციას და მის წინადადებებს ზამთრის XII ოლიმპიადის ორგანიზატორის თაობაზე. როგორც ადრე იყო ცნობილი, თამაშების ჩატარების სურვილი განაცხადეს ამერიკის ქალაქებმა ლეიკ-პლაციდმა და სკვო-ვალიმ, რომლებშიც ოლიმპიური თამაშები ჩატარდა, შესაბამისად, 1932 და 1960 წლებში.

კარები არ არის დაკეტილი სხვა პრეტენდენტებისთვისაც. საერთაშორისო ოლიმპიურმა კომიტეტმა დადგინა განაცხადების წარმოდგენის ვადა — მომავალი წლის 15 იანვარი.

□

ფეხბურთის ქმბები

ბუენოს კიევში გაიმართა სსრ კავშირის ჩემპიონატის მორიგი მატჩი „ა“ კლასის უმაღლესი ლიგის გუნდებისათვის. ადგილობრივი „დინამო“ მასპინძლობდა დონის-როსტოვის სკა-ს. მატჩი დამთავრდა კიეველთა გამარჯვებით ანგარიშით 3:2.

ბუენოს გაიმართა მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევი მატჩი საფრანგეთისა და ირლანდიის ნაკრებს **შორის. ირლანდიელმა ფეხბურთელებმა საკუთარ მოედანზე დაამარცხეს სტუმრები ანგარიშით 2:1.**

ი. ბერბერაშვილი

გარდაიცვალა ძველი ბოლშევიკი, საკავშირო მნიშვნელობის პიროვნება ლური პეხსიონერი ივანე მიხეილის-ძე ბერბერაშვილი. იგი დაიბადა 1889 წელს დუშეთის მაზრის სოფ. ჭოპორტაში, გლეხის ოჯახში. მის ბინაში ხშირად ეწყობოდა მუშათა წრის მეცადინეობა, არალეგალური კრებები, ინახავდნენ იარაღს.

1906 წელს იგი დაასპეტამრეს და გადაასახლეს ვოლოგდის გუბერნიაში, საიდანაც გამოიქცა. 1908 წელს მუშაობდა მბეჭდავად კავკაზში, შემდეგ ლენინგრადში. 1910 წელს გამგზავრა თეირანს, სადაც მუშაობდა გაზეთ „ირანოვაზ“ სტამბაში. თეირანში დააპატიმრეს. 1911 წელს 12 წლით კატორღა მიუსაჯეს და გადაასახლეს ირკუტსკის გუბერნიაში.

1917 წლის თებერვლის რევოლუციის შემდეგ ი. ბერბერაშვილი საქართველოში დაბრუნდა და იმავე წელს შევიდა კომუნისტურ პარტიაში.

1919 წელს აქტიური რევოლუციური მუშაობისათვის ი. ბერბერაშვილი მენშევიკებმა დააპატიმრეს და მეტეხის ციხეში მოათავსეს, ხოლო შემდეგ საქართველოდან გაასახლეს. იგი გადავიდა ბაქოში და აქტიურ რევოლუციურ მუშაობას ეწეოდა მუშებს შორის. 1920 წელს ი. ბერბერაშვილი პარტიის დავალებით ჩამოვიდა საქართველოში, არალეგალურად მუშაობდა პარტიის თბილისის კომიტეტის საგანგებო დავალებათა შესრულებლად.

საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ ი. ბერბერაშვილი სხვადასხვა პასუხისგებლობებზეა. იგი იყო საქართველოს შრომის სახალხო კომისრის მოადგილე, საქართველოს სსრ უმაღლესი სასამართლოს საკასაციო კოლეგიის თავმჯდომარე, საქართველოს სახალხო კომისართა საბჭოს მთავარი ხელმწიფო არბიტრი.

ი. ბერბერაშვილი დაჯილდოებული იყო ლენინის ორდენით, შრომის წითელი დროშის ორდენით და მრავალი მედლით.

ამხანაგების ჯგუფი.

რედაქტორი
დ. მეჯლიშვილი.

ის, ვინც ქრცხვენს საქართველოს

ყვავილებით მოვაჯრენი

ამ წერილში ჩვენ მკითხველებს გვინდა გავაცნოთ ორი გზით გამდიდრების მაძიებელნი, რომლებსაც ამას წინათ სატრანსპორტო მილიციის საქართველოს განყოფილების მუშაკებმა დანაშაულზე წაუსწრეს.

სამტრედიაში, ბაქოს ქუჩის № 5 ხახლში მცხოვრები ცოლ-ქმარი — ვერა კუზმას ასული მაღრაძე და მიხეილ მიხეილის-ძე დოლიძე არსად არ მუშაობენ. ცოლ-ქმარმა შემოსავლის წყაროდ სპეკულაცია აირჩია, მარშრუტად კი სამტრედია-მოსკოვი. მიმდინარე წლის 30 ოქტომბერს საკოლმეურნეო ბაზარში მათ 900 ცალი ქრიზანტემა შეიძინეს და ის იყო მოსკოვისკენ მიმავალ თვითმფრინავში უნდა ჩაშხდარიყვნენ სოხუმში, რომ დაიკავეს.

იცით თუ არა ოჩამჩირის რაიონის სოფელ კვითაულის კოლმეურნეობის ხელმძღვანელებმა, რომ ზაურ იასონის-ძე პაპავა ყვავილებს ყიდულობს, შემდეგ მოსკოვში გადაფრინდება, იქ ქუჩა-ქუჩა დაწანწალებს და იმ ყვავილებს სპეკულაციურ ფასებში ჰყიდის. ამას წინათ მოსკოვისაკენ გასამგზავრებლად გამზადებულ პაპავას 500 ცალი ქრიზანტემა ჩამოართვეს.

ამავე რაიონის სოფელ ტამიშის მცხოვრები ელენე ნიკოლოზის ასული ბერძენი გულრიფშის რაიონის სოფელ დრანდის კულტურის სახლის მუშაკია. მას დანაშაულზე სწორედ მაშინ წაასწრეს, როცა ხარკოვში მიემგზავრებოდა ყვავილებით დატვირთული. მას სოხუმის საოლმეურნეო ბაზარში ნაყიდი 300 ცალი ქრიზანტემა, რომელიც სამმაგ ფასად უნდა გაესაღებინა, აეროდრომზე ჩამოართვეს.

ხარკოვში გადაფრენა და 180 ცალი ყვავილის გაყიდვა ვერ მოასწრო აგრეთვე სოხუმელმა დიასახლისმა კლავდია მთეს ასულმა პოპოვამ. სოხუმის რაიონის სოფელ ეშერას მკვიდრს ანსატასია მიხეილის ასულ ჩერნიკოვას, რომელსაც ზაპოროჟიესაკენ ჰქონდა აღებული კურსი, ხელჩანთაში 170 ცალი ყვავილი აღმოუჩინეს.

არავითარ საზოგადოებრივ საარგებლო საქმიანობას არ ეწევა სოხუმში ბაგრატიონის მეოთხე შესახვევის № 5 სახლში მცხოვრები არუთინ ამბარცუმის-ძე კესიანი. როგორც ჩანს, არც შესაბამისი ორგანოები უწევენ მას კონტროლს. რესპუბლიკის გარეთ საოფიციალო საქონლის თვითმფრინავით გაგატანა რომ ვერ მოახერხა, კესიანმა ბედი რკინიგზას მიანდო. თანამშრომლებ თან — სოხუმის რაიონის სოფელ ეშერას მცხოვრებ მელიქ ბაღდას არის-ძე კესიანთან ერთად ყვავილებით სავსე 15 ყუთი ჩაიწყო საკვირთო მატარებელში. მოლი აღმოჩნდა მათი ჭეა, ისინი სადგურ გუდაუთას ვერც კი გასცდნენ. საგულისხმოა, რომ სატვირთო მატარებლის ინავე ვაგონში ნაპოვნი იქნა ყვავილებით სავსე კიდევ 31 ყუთი, რომელსაც პატრონი არ აღმოაჩნდა.

გარდაბნის რაიონის სოფელ წავკისის კოლმეურნეობის წევრმა ზურაბ აბესალომის-ძე ღორეულმა მოახერხა თბილისიდან მოსკოვში მიმავალ თვითმფრინავში 6 ნოემბერს 3.900 ცალი სხვადასხვა სახის ყვავილის შეტანა. დასადგენია თუ ვინ მოუხმარა მას ამ ძნელ საქმეში...

თბილისიდან ლენინგრადში მიმავალ თვითმფრინავში 10000 ცალი სხვადასხვა სახის ყვავილი აღმოჩნდა. როდესაც ყვავილის პატრონი მოიკითხეს, ერთმა მგზავრმა გულწრფელად აღიარა — ჩემი მხოლოდ 4.000 ცალია, დანარჩენი 6.000 მე არ მეკუთვნისო. ვინ არის ეს კაცი? იგი თბილისის აეროპორტში მოუშვავე პარიკმახერი სერგო ისაკის-ძე არუთინიანი აღმოჩნდა.

ცხადია, ასეთი მოგზაურნები ადგილი არ ეკუნებოდა, თუ კანონიერებისა და მართლწესრიგის დამცველ ორგანოებთან ერთად ბორტმოქმედთა გამოვლინების საქმეში თავის წვლილს შეიტანდა საზოგადოება, განსაკუთრებით კი ის ორგანიზაცია-დაწესებულებები, რომელთა კოლექტივებში ჯერ კიდევ არიან ასეთი პირები.

ო. ჟოჩლაძე,

საბერნსპორტო მილიციის საქართველოს განყოფილების უფროსი.

* * *

ხურათზე: აი ისინი, ყვავილებით მოვაჯრენი. მარცხნიდან: ე. სერბინა, ა. ჩერნიკოვა, კ. პოპოვა.

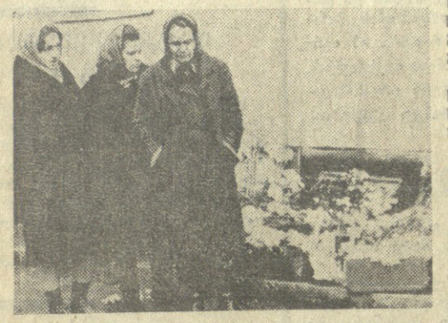

ჩვენ და ჩვენი ჯანმრთელობა

უმძიმესი დაავადება

ალკოჰოლიზმი — საშინელი მტერი

ეკიმო, გვიშველე! — რა ხშირად მიმართავენ ამ სიტყვებით ექიმს სასოწარკვეთილებამდე მისულნი — ლოთის მეუღლე, შვილები, ნათესავები, თანამშრომლები, ყველა, ვინც ხედავს, როგორ იღუპება ადამიანი, იღუპება შვილი, ოჯახის მამა, სპეციალისტი; ადამიანი, რომელსაც შეეძლო გაეკეთებინა კეთილი საქმე, სარგებლობა მოეტანა საზოგადოებისათვის. სამწუხაროდ ამის მაგალითს ჩვენს გარშემო ხშირად ვხედებით, შემდეგ კი იწყება ქრონიკული ალკოჰოლიზმის მეტრნალობის ხანგრძლივი, შრომატევადი პროცესი, რომელიც ყოველთვის ერთნაირი წარმატებით რომ მთავრდება.

ალკოჰოლიზმი უდიდესი უბედურებაა, მას აუარაცხელი ზიანი მოაქვს საზოგადოებისათვის. კაცობრიობა ამ უმძიმეს დაავადებას საუკუნეების განმავლობაში იცობს, მაგრამ გარკვეულ პერიოდამდე ლოთობა საერთაშორისო პრობლემას არ წარმოადგენდა, ვინაიდან იგი მხოლოდ ცალკეულ ქვეყნებში იყო გავრცელებული და რელიგიურ და საყოფაცხოვრებო ადათებთან იყო დაკავშირებული.

ჩვენ ხშირად გვითხოვთ გაზეთებსა და ჟურნალებში, ვისმენთ რადიოთი, ვნახულობთ ტელევიზიით ლექციებსა და მოხსენებებს, რომ ალკოჰოლიზმი სოციალური და ბიოლოგიური ბორტრეტაა, რომელიც მძიმე ზიანს აყენებს საზოგადოების კეთილდღეობას და ადამიანის ჯანმრთელობას.

ჩაზვასმით უნდა აღინიშნოს, რომ ბორტტა არის არა ალკოჰოლი, არამედ ალკოჰოლიზმი.

ადამიანი ალკოჰოლურ სასმელებს მრავალი საუკუნის მანძილზე სვამს. ალკოჰოლმა განსაკუთრებული ადგილი დაიკავა ადამიანთა ურთიერთობაშიც. იგი ჩვეულების, ტრადიციების გამო გახდა თითქმის აუცილებელი კომპონენტი გარკვეული საზოგადოებრივი ურთიერთობისა (ზეიმი, მეგობრული თუ ოფიციალური შეხვედრები). ამიტომ დღეს არ იქნებოდა რეალური გველაპარაკნა ალკოჰოლის მთლიანად აკრძალვაზე. საჭიროა მხოლოდ ალკოჰოლის ბმარების შეზღუდვა იმ ზომამდე და იმ დონემდე, რომელიც ალკოჰოლიზმის განვითარების მიზეზი ვერ გახდებოდა.

რა არის ალკოჰოლიზმი?

ფართო სოციალური თვალთახედვით, ალკოჰოლიზმი არის სპირტიანი სასმელების უთავბოლო და გადაჭარბებული ხმარება, რაც მავნე გავლენას ახდენს ადამიანთა ჯანმრთელობასა და საზოგადოებრივ ცხოვრებაზე. ალკოჰოლიზმს, როგორც სოციალური სენის შედეგებზე მეუთითებს საბინადო სტატისტიკური მონაცემები — შრომის ნაყოფიერების დაქვეითება, დათრობის დროს დანაშაულობათა ზრდა, ოჯახის დანგრევა, ბავშვთა უპატრონობა, ალკოჰოლიზმით დაავადებულ ადამიანთა ოჯახებში ბავშვთა ინვალიდობა, ალკოჰოლიზმის ბავშვებზე ცუდი ზეგავლენა, ალკოჰოლიზმის ბავშვებზე ცუდი ზეგავლენა, ალკოჰოლიზმის ბავშვებზე ცუდი ზეგავლენა.

ქრონიკული ალკოჰოლიზმის დროს ორგანიზმში ვითარდება მძიმე ცვლილებები: განსაკუთრებით ნერვულ სისტემაში, ღვიძლში, თირკმელებში, გულის კუნთში. ამასთანავე ქრონიკული ალკოჰოლიზმის ცალ გამოდმებული ლოთობის დროს ზდება კრიტიკის დაქვეითება, გუნება-განწყობის ზოგადი ფონი აწეულია, ანუ ეიფორიულია, აზროვნება განიცდის გასადავებას, ინტერესები შეზღუდულია და შემოიფარგლება მხოლოდ სასმელის მიღების სურვილით. ქრონიკული ლოთი სასმელის ზიანისათვის ხშირად დანიშაულსაც არ ერიდება (ქურდობა, გაფლანგვა).

მარტო ამით არ ამოიწურება მთელი ის უბედურება, რაც გადა ა. შ. განსაკუთრებულად საშიშია სპირტიანი სასმელები ფეხმძიმე ქალებისათვის, ვინაიდან ალკოჰოლი აზიანებს ნაყოფს.

ამჟამად ალკოჰოლიზმთან ბრძოლა ხორციელდება სამეფიცანონო და ადმინისტრაციულ-საკანონმდებლო გზებით, ფართოდ ფსიქონევროლოგიური დისპანსერების და ნარკოლოგიური კაბინეტების ქსელი. ექიმი ფსიქიატრები ყველაფერს აკეთებენ ლოთების განკურნებისათვის. მაგრამ ამან არავითარ შემთხვევაში არ უნდა გამოიწვიოს დამშვიდება და ყურადღების შესუსტება.

კანონი გზას უფობავს ლოთს სასმელისაკენ და სამეფიცანონ დაწესებულების კარს უღებს, მაგრამ ხშირად ლოთს არა სურს კანონის დაცვა და მით უმეტეს ექიმთან მისვლა. მას გულუბრყვილოდ სჯერა, რომ ნებისმიერ დროს დაანებებს თავს ცდუნებას. იგი იტყუებს თავს და ატყუებს გარშემოყოფებს, ამით თვითონ ქმნის ჩვეულებრივი ლოთობის ქრონიკულ ალკოჰოლიზმში გადასვლის პირობებს. მაგრამ უნდა აღინიშნოს, რომ გამოსავალი არის და ეს გამოსავალი მდგომარეობს კარგად გააზრებულ, კომპლექსურ პროფილაქტიკურ ღონისძიებებში.

ამ მიმართულებით განსაკუთრებულად მნიშვნელოვანი იყო საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულება ლოთობისა და ალკოჰოლიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის ღონისძიებათა გაძლიერების შესახებ.

იგი მძლავრი იარაღია საზოგადოების ხელში, რომელიც წინ უნდა აღუდგეს ამ დიდ ბოროტებას.

ბ. ნანეიშვილი,
პროფესორი, ფსიქიატრიის სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტის დირექტორის მოადგილე სამეცნიერო დარგში;

ბ. ბეგიაშვილი,
ინსტიტუტის ნარკოლოგიური განყოფილების ხელმძღვანელი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი.

რა ვნახოთ, რა მოვისმინოთ

ტელევიზია

17 ნოემბერი

პირველი პროგრამით

11.00 — სკოლების დასახმარებლად. ზოგადი ბიოლოგია (მეცხრეკლასელთათვის. ორგანიზმთა შეგუებულობა და მისი შეფარდებითობა). 11.25. — მხატვრული ფილმი „კოლეგები“, 13.00 — სკოლების დასახმარებლად: ზოგადი ბიოლოგია (მეცხრეკლასელთათვის, ორგანიზმთა შეგუებულობა და მისი შეფარდებითობა) გამეორებით, 13.30 — სტუდენტთა საერთაშორისო დღისადმი მიძღვნილი გადაცემა (გადმოცემა მოსკოვიდან), 16.35 — უმაღლეს სასწავლებელში შემსვლელთა დასახმარებლად: ლექცია მათემატიკაში. 17.20 — ახალი ამბები, 17.25 — უმაღლეს სასწავლებელში შემსვლელთა დასახმარებლად: ლექცია ფიზიკაში, 18.10 — განცხადებები, 18,15 — მოსწავლეთათვის. კინოკერტი „ეკმეური საშობლოს“, 18.35 — ქართული სატელევიზიო ფილმი „ცაბუნია“, 18.50 — „კინონიერების სადარაჯოზე“, 19.15 — კინონარკვევი „ბორკა“, 19.30 — „ხვალ — რადიოთი“, 19.35 — „მოამბე“, — საინფორმაციო პროგრამა, 20.00 „ურღვევი კავშირი“ — ესტონეთის სსრ (გადმოცემა მოსკოვიდან), 22.00 — „ვრემია“ — საინფორმაციო პროგრამა (გადმოცემა მოსკოვიდან), 22.30 — საქართველოს ფერადი ტელევიზია. მუსიკალური პროგრამა. 23.15 — ეთერშია ახალგაზრდობა — სტუდენტთა საერთაშორისო დღე.

მეორე პროგრამით

17.05 — სკოლების დასახმარებლად; ბიოლოგია (მეშვიდეკლასელთათვის. თვეზების მრავალფეროვნება), 17.50 — მასწავლებლის საათი: მათემატიკა (როგორ ვასწავლოთ ფიგურების პარალელური გადატანა მეხუთე კლასში). 18.35 — განცხადებები, 18.40 — ლექციები სტუდენტთა დასახმარებლად: — მექანიზმებისა და მანქანების თეორიაში. 19.40 — სკკპ ისტორიაში; 20.40 — მხატვრული ფილმი „ადმაფრენა“.

18 ნოემბერი

პირველი პროგრამით

10.05 — ფერადი ტელევიზია. ტანვარჯიში ყველასათვის (გადმოცემა მოსკოვიდან), 10.20 — ახალი ამბები (გადმოცემა მოსკოვიდან), 10.30 — სტუდენტთა დასახმარებლად — ლექცია უმაღლეს მათემატიკაში, 12.00 — დოკუმენტური ფილმი „საბალეტო კრიზისი“ (ქართულ ენაზე), 13.05 — სტუდენტთა დასახმარებლად — ლექცია ზოგად ფიზიკაში, 14.05 — კინონარკვევი „აკადემიკოსი შაზუევი“, 14.15 — „ჯანმრთელობა“ — სამეცნიერო-პოპულარული პროგრამა (გადმოცემა მოსკოვიდან), 14.45 — „საბჭოეთის ქვეყნის კინოხელოვნება“. მხატვრული ფილმი „ჯარისკაცები“, 16.25 — „შვეისწველოთ ავტომობილი“, 16.45 — „30 წელი კინოს მოყვარულთათვის“, 17.15 — გადაცემა საბჭოთა არმიის მეომრებისათვის, 18.05 — ახალი ამბები, 18.10 — — საბავშვო საფორტეპიანო მუსიკა, 18.40 — ციკლიდან „თავისუფალ ერთა ძმურ ოჯახში“ — „რაც მტრობას დაუნგრევია, სიყვარულს უშენია“, 19.00 — „სახალხო კონტროლის ეკრანი“, 19.20 — ეთერშია ახალგაზრდობა. „ჩვენ ვეძებთ ტალანტებს!“, 20.25 — „მოამბე“—საინფორმაციო პროგრამა, 20.50 — მხატვრული ფილმი „მხოლოდ ერთი ტელეფონის ზარი“, 22.00 — „ვრემია“ — საინფორმაციო პროგრამა (გადმოცემა მოსკოვიდან), 22.30 — „ბალეტი“ — სამეცნიერო-პოპულარული პროგრამა (გადმოცემა მოსკოვიდან), 14.45 — „საბჭოეთის ქვეყნის კინოხელოვნება“. მხატვრული ფილმი „ჯარისკაცები“, 16.25 — „შვეისწველოთ ავტომობილი“, 16.45 — „30 წელი კინოს მოყვარულთათვის“, 17.15 — გადაცემა საბჭოთა არმიის მეომრებისათვის, 18.05 — ახალი ამბები, 18.10 — — საბავშვო საფორტეპიანო მუსიკა, 18.40 — ციკლიდან „თავისუფალ ერთა ძმურ ოჯახში“ — „რაც მტრობას დაუნგრევია, სიყვარულს უშენია“, 19.00 — „სახალხო კონტროლის ეკრანი“, 19.20 — ეთერშია ახალგაზრდობა. „ჩვენ ვეძებთ ტალანტებს!“, 20.25 — „მოამბე“—საინფორმაციო პროგრამა, 20.50 — მხატვრული ფილმი „მხოლოდ ერთი ტელეფონის ზარი“, 22.00 — „ვრემია“ — საინფორმაციო პროგრამა (გადმოცემა მოსკოვიდან), 22.30 — კინოპანორამა (გადმოცემა მოსკოვიდან),

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ივ. ჯავახიშვილის სახელობის ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოგრაფიის ინსტიტუტი

აცხადებს კონკურსს შემდეგ ვაკანტურ თანამდებობებზე:

1. შუა საუკუნეების საქართველოს ისტორიის განყოფილების უმცროსი მეცნიერი თანამშრომელი — 1.
2. საქართველოს ეთნოგრაფიის განყოფილების უმცროსი მეცნიერი თანამშრომელი — 1.

კონკურსში მონაწილეობის მსურველთა განცხადებები სათანადო საბუთებთან ერთად მიიღება ინსტიტუტში (ძერჟინსკის ქ. № 8). ტელეფონი 99-06-82.

კონკურსის ვადაა ორი კვირა ამ განცხადების გამოქვეყნებიდან.

საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის საქართველოს თბილისის ავიაოსაწარმოს საჰაერო მიმოსვლების ცენტრალური საგენტო აცხადებს, რომ მიიღება დაკვეთები საწარმოდაწესებულებებისაგან 15 და მეტი კაცისაგან შემდგარი ჯგუფებისათვის, რომლებიც საექსკურსიოდ მიდიან, ავიანიხრის 30 პროცენტის შეღავათით.

შეღავათიანი ნიხრით ნგზავრობა შეიძლება მხოლოდ პირდაპირი რეისებით ტურბორეაქტიულ თვითმფრინავებზე.

ბილეთების შეძენა შეიძლება როგორც ნაღდ ანგარიშზე, ისე გადარიცხვით.

საქართველოს ზოოტექნიკურ-სავეტერინარო სასწავლო-საკვლევი ინსტიტუტი

1973 წელს ინსტიტუტში შეიმოსვლელთათვის აწყობს მოსამზადებელ კურსებს

კურსებზე მსმენელებად ჩაირიცხებიან მეცხოველეობისა და სოფლის მეურნეობის სხვა დარგების მუშაკები, რომლებსაც სურთ მიიღონ უმაღლესი ზოოტექნიკური და საველტერინარო განათლება.

კურსები იმუშავებს სამეურნეო ანგარიშზე. მეცადინეობა დაიწყება 1973 წლის 15 იანვრიდან და გაგრძელდება 15 ივლისამდე.

განცხადებები კურსებზე ჩარიცხვის შესახებ მიიღება 1973 წლის 10 იანვრამდე ყოველდღე 12-დან 15 საათამდე, გარდა კვირისა.

კურსები იმუშავებს ინსტიტუტის სასწავლო ბაზაზე.

დაწერილებითი ცნობების მიღება შ